

Latvijas un Igaunijas nodokļu administrācijām nav vienotas datu bāzes, kas ļautu zibenīgi reaģēt uz nesakrītībām datos. Tieši šo trūkumu cenšas izmantot negodprātīgi biznesmeņi, kuri izvairās gan no peļņas, gan darbaspēka nodokļu nomaksas, kā arī iesaistās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) izkrāpšanas shēmās. Turklāt šos veidus vienu pēc otra iesaka arī kāds nodokļu konsultants. To īstenošanas rezultātā gan draud kriminālsods.

Internetā atrodama virkne nodokļu konsultācijas uzņēmumu, kas zinot, kā atvērt uzņēmumu Igaunijā. Īpaša interese par šādu iespēju uzņēmēju vidū ar jaunu sparū uzplauksnija gada nogalē. Tobrīd nebija skaidra mikrouzņēmumu nākotne.

“De facto” sazinājās ar konsultantu, kurš “Google” meklētājā pēc atslēgvārdiem uzrādījās kā pirmais. Mājaslapā informācija pieejama latviešu un krievu valodās. Taču birojs atrodas Igaunijā. Tallinas nomalē esošajā biroja ēkā sagaida latvietis, taču konsultēšot igauņus. Viņš zinot vietējo likumdošanu. Pirmā konsultācija esot bez maksas.

“De facto” tēlo uzņēmējus no Latvijas, kuri interesējas par Igaunijas nodokļu sistēmu un, iespējams, varētu arī atvērt firmu Igaunijā. Latvijā pašlaik pieder reklāmas aģentūra, līdz ar to daļu darba varētu veikt arī Igaunijā.

Bez peļņas nodokļa un PVN

Jau sarunas pirmajās minūtēs konsultants izklāsta shēmu, kā tikt pie Latvijā esošā uzņēmuma peļņas, nodokļos nesamaksājot ne centa.

Konsultanti iesaka Igaunijas firmai izrakstīt fiktīvu rēķinu uzņēmumam Latvijā. Tas to apmaksā par summu, kas vienāda ar gaidāmo peļņu. Igaunijā nav peļņas nodokļa. Taču ir jāmaksā nodeva no dividendēm. Lai no nodokļa izvairītos, konsultanti iesaka aizdot naudu īpašniekam.

Uz jautājumu, kā Igaunijā skatās uz to, ka ņem nevis dividendes, bet aizņēmumu, konsultants atbild, ka “patiesībā, galvenais, ko Igaunijā skatās, ir nodoklis pēc apgrozījuma. Tas ir galvenais, kas interesē valsti.” Līdzīgā veidā nodokļu konsultanti iesaka izmantot priekšrocības no tā, ka Eiropas Savienības valstu starpā nav maksājams pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Taču tā ļaunprātīga izmantošana, izkrāpjot to no valsts, ir kriminālsodāma.

Bez darbaspēka nodokļa

Nodokļu konsultanti nerimstas. Viņi iesaka veidu, kā izvairīties arī no darbaspēka nodokļu nomaksas.

Piemēram, darbinieks strādā uzņēmumā Latvijā un par viņu tiek nomaksāti nodokļi. Papildus viņš veic pienākumus arī Igaunijas firmā. Taču Igaunijas nodokļu administrācijai viņš saka, ka nodokļus par darbu Igaunijā viņš samaksāšot savā mītnes zemē Latvijā. Taču to nedara.

Rezultātā Igaunijā domā, ka nodokļi tiek maksāti Latvijā, savukārt šeit neviens par viņa blakus darbiem nezina.

Nelikumīgi?

Uz piebildi, ka tas diez vai ir gluži likumīgi, konsultants atbild, ka “vienīgais, ko jūs nedarāt, ko darbinieki nedara, viņi nedeclarē savus ienākumus Latvijā”. Turklāt apstiprina, ka citi uzņēmēji tā strādā.

Tajā pašā laikā zvērinātu advokātu biroja “Sorainen” partneris, nodokļu speciālists Jānis Tukačs ir pārliecināts, ka “šīs trīs shēmas ir absolūti melnas. Var redzēt, ka tie spēlē uz to, ka viņi attiecīgajiem ieņēmumu dienestiem nav tik acīmredzami.”

Informācijas vakuums

Par to, ka informācijas apmaiņa, iespējams, ir novēlota, pārliecinājās arī “De facto”. Igaunijas nodokļu administrācijā informē, ka

pērn kaimiņvalstī bijuši nodarbināti 637 Latvijas pilsoņi. Taču Valsts ieņēmumu dienests Latvijā šo skaitu uzzināšot vien pēc pusgada.

Šobrīd tā rīcībā ir dati vien par 2015. gadu. To, ka uzņēmēji mēdz tišuprāt izmantot šo informācijas vakuumu, apstiprina arī Igaunijas nodokļu administrācijas konsultante: “Iespējams, jā! Ja igauņu uzņēmums maksā dividendes un saņēmējs ir latvietis, latvieši vienkārši to nedeclarē.”

Pērn Valsts ieņēmumu dienests Latvijā dažādu nodokļu kontroles pasākumu rezultātā iemaksai budžetā papildus aprēķinājis 291,5 miljonus eiro. Daļa no šīs summas veidojas arī no situācijām, kad atklājas biznesmeņu centieni izvairīties no nodokļu nomaksas – fiktīvie rēķini, nesamaksāti nodokļi par darbiniekiem.

“Ja tur ir iesaistīts PVN, mēs šai informācijai varam izsekot caur PVN deklarācijām. Taču jāatceras - ja uzņēmums ir nolēmis krāpties un darījums ir fiktīvs, deklarācijā viss tiks norādīts pareizi. Darījums dzīvē nebūs noticis. To mēs varam redzēt, tikai pārbaudot realitātē,” norāda Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektore vietniece nodokļu jomā Dace Pelēkā.

Lai arī informācijas apmaiņa nodokļu administrāciju starpā nav tūlītēja, nesakrītības datos pēc zināma laika tomēr var atklāties. Rezultātā par nodokļu konsultanta pretlikumīgo ieteikumu realizēšanu dzīvē atbildīgais būs uzņēmējs.

“Tas ir mīts, ka vienkārši, nodibinot uzņēmumu Igaunijā vai citā valstī, var likumīgi samazināt nodokļu slogu.

Ir nepieciešamas daudz lielākas biznesa restrukturizācijas,” secinājis Tukačs.

Linda Sloka, De Facto

http://www.ism.lv/lv/raksts/zinju-analizi/zinas/nodoklu-konsultants-iesaka-apsmaukt-divu-valstu-nodoklu-iekasetajus-vienlaikus.a223462/?utm_source=rss&utm_campaign=rss&utm_medium=links